

**ПРОБЛЕМА АВТОРСЬКОГО ПРАВА: ЧИ Є РЕМІКС
САМОСТІЙНИМ ТВОРОМ ЧИ ПОРУШЕННЯМ
ПРАВ ОРИГІНАЛЬНОГО АВТОРА**

Севрюков А.О.

e-mail: artem.sevriukov@nure.ua

Науковий керівник – ст. викл. Бобнев Р.О.

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. ІРТЗІ
м. Харків, Україна

This thesis is devoted to the legal and moral aspects of remixing. It analyzes the question of whether a remix can be considered an independent work, or whether it is a derivative and requires permission from the original author. It examines the balance between copyright and creative freedom, as well as different approaches to the regulation of remixes in different countries. It also discusses the impact of remixes on the music industry and possible ways to resolve legal disputes in this area.

Актуальність проблеми. У сучасному музичному просторі ремікси займають важливе місце, стаючи популярним засобом творчого самовираження. Водночас їхнє створення нерідко викликає суперечки щодо дотримання авторського права. Чи можна вважати ремікс новим самостійним твором, чи це порушення прав оригінального автора? Вирішення цієї проблеми є надзвичайно важливим у контексті розвитку музичної індустрії, цифрових технологій та правового регулювання інтелектуальної власності.

Мета роботи. Метою цієї роботи є аналіз правового статусу реміксів у сучасному законодавстві, визначення меж між творчим переосмисленням та порушенням авторських прав, а також розгляд можливих способів регулювання цієї проблеми.

Виклад основного матеріалу. Ремікс – це переробка існуючого музичного твору, яка може включати зміну аранжування, ритму, темпу, додавання нових елементів або поєднання різних композицій. Питання правомірності створення реміксів тісно пов'язане з авторським правом і залежить від кількох ключових факторів:

1. **Правова база.** В Україні та більшості країн світу авторське право охороняє оригінальний твір, включаючи музику та лірику. Будь-яке використання твору без дозволу правовласника може вважатися порушенням закону.

2. **Дозвіл та ліцензування.** Для створення легального реміксу необхідно отримати дозвіл від власника авторських прав. Деякі артисти та лейбли дозволяють вільне реміксування їхніх композицій, інші ж жорстко контролюють цей процес.

3. **Справедлива трансформація.** У деяких юрисдикціях існує поняття "fair use" (справедливе використання), що дозволяє змінювати твір за пев-

них умов, наприклад, якщо новий твір має критичний або освітній характер. Проте це поняття не є універсальним і не завжди застосовується до реміксів.

4. Розвиток цифрових платформ. З появою стрімінгових сервісів та соцмереж ремікси стали доступнішими для широкого загалу. Однак багато платформ використовують автоматичні системи виявлення авторських прав, що може обмежувати поширення таких творів.

5. Прецеденти у судовій практиці. У світовій юридичній практиці є випадки, коли ремікси визнавалися як оригінальні твори, але також існують численні приклади судових позовів проти діджеїв і продюсерів за несанкціоноване використання чужих композицій.

Отже, створення реміксу без відповідного дозволу може мати юридичні наслідки. Проте існують механізми врегулювання цього питання, зокрема ліцензування, отримання дозволу або використання творів, що перейшли у суспільне надбання.

Висновки. Ремікси є невід'ємною частиною сучасної музичної культури, однак їхній правовий статус залишається спірним. Незважаючи на те, що вони можуть бути результатом значної творчої роботи, з юридичної точки зору вони часто розглядаються як похідні твори, що вимагають згоди правовласника. Вирішення цієї проблеми можливе через удосконалення законодавства, спрощення ліцензійних процедур та активнішу співпрацю між музикантами та правовласниками.

Список використаних джерел:

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ : станом на 1 січ. 2023 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення: 04.03.2025).

2. Samuelson P. Copyright and Creative Transformations of Music. *Journal of Intellectual Property Law*. 2021. URL: <https://academic.oup.com/jiplp/article-abstract/5/12/869/915001> (дата звернення: 04.03.2025).

3. Creative license: The law and culture of digital sampling . Duke University Press, 2011. 325 p.